

De Camino naar Santiago de Compostella

De pelgrimsroute Camino de Santiago (de Jacobsweg) wordt al sinds de elfde eeuw gelopen. Het doel van de route is het graf van Jacobus in de kathedraal van Santiago de Compostella.

Je kunt de tocht lopen en fietsen om zowel religieuze, cultuurhistorische en sportieve redenen. De Camino de Santiago is opgenomen in de werelderfgoedlijst van UNESCO.

<http://www.compostelagenootschap.be/>

Over Jacobus de Meerdere zijn zeer weinig historische gegevens bekend.

Enkel het Nieuwe Testament verwijst sporadisch naar hem.

Zo lezen we in het evangelie dat hij als één van de eersten, samen met zijn broer Johannes, geroepen werd om Jezus te volgen.

Hij was de zoon van Zebedeus en net als zijn vader visser van beroep.

"Eens, toen Jezus zich bij het meer van Galilea ophield, zag Hij twee broers, Simon die Petrus wordt genoemd en diens broer Andreas, bezig het net uit te werpen in het meer. Zij waren namelijk vissers."

En Hij sprak tot hen: "Komt, volgt mij; ik zal u vissers van mensen maken." Terstond lieten zij hun netten in de steek en volgden Hem.

Iets verder zag Hij nog twee broers, Jacobus, de zoon van Zebedeus en zijn broer Johannes. Met hun vader Zebedeus waren zij in de boot hun netten aan het klaarmaken. Hij riep hen en onmiddellijk lieten zij de boot en hun vader achter en volgden Hem" (Mat. IV, 18 -22).

Hetzelfde verhaal vinden we terug in de evangeliën van Marcus en Lucas.

In een paar kleinere fragmenten in het evangelie van Matteus en Lucas lezen we dat Jacobus samen met zijn broer Johannes en met Petrus leerlingen waren die zeer dicht bij Jezus stonden.

Jacobus is erbij wanneer Jezus naar zijn Goddelijke zending verwijst: *"Zes dagen later nam Jezus Petrus, Jacobus en diens broer Johannes met zich mee naar boven op een hoge berg... Hij werd voor hun ogen van gedaante veranderd"*(Mat. XVII, 1 - 2).

Jacobus is erbij om in de Hof van Olijven met Jezus te bidden: *"Petrus en de twee zonen van Zebedeus nam Hij echter met zich mee..."*(Mat. XXVI, 37).

Jacobus is getuige bij de opwekking van het dochtertje van Jaïrus: *"Toen Hij bij het huis aankwam, liet Hij niemand mee binnengaan behalve Petrus, Johannes en Jacobus en de vader en moeder van het kind..."*(Luc. VIII, 51)

In de Handelingen van de Apostelen (waarin het leven van de eerste christenen beschreven wordt) lezen we hoe Jacobus - waarschijnlijk rond 44 na Christus- de marteldood is gestorven: *"omstreeks die tijd legde koning Herodes Agrippa I de hand op enkele leden van de kerk om hen te mishandelen. Jacobus, de broer van Johannes, liet hij met het zwaard ter dood brengen" (Hand. XII, 1 - 2).*

Jacobus in Spanje

Het verhaal dat Jacobus naar Spanje trok, en bij gebrek aan belangstelling naar Palestina terugkeerde, komen we voor het eerst tegen in de "Codex Calixtinus". Het is de eerste reisgids voor pelgrims naar Compostela. Hij werd samengesteld rond 1150 na Chr.

Historische gegevens van zijn aanwezigheid in Spanje bestaan op dit ogenblik niet.

Het verdere verhaal is meer dan waarschijnlijk legende.

Na zijn onthoofding zouden leerlingen van Jacobus zijn dode lichaam in een bootje gezet hebben dat zeven dagen later aan de Spaanse kust strandde. Over de manier waarop die zeetocht gebeurde bestaat in de verschillende verhalen geen eenstemmigheid. Volgens sommige bronnen voer het scheepje op eigen kracht. Andere verhalen schrijven dat Athanasius en Theodorus, twee van zijn leerlingen, mee aan boord gingen. Nog andere bronnen spreken van een engel die het bootje begeleidde.

Het scheepje zou geland zijn in Iria Flavia, wat toch een paar historische vraagtekens opwerpt. Het plaatsje had zijn naam te danken aan de Romeinse keizer Titus Flavius Vespasianus. Deze

keizer regeerde echter rond de jaren 70 na Chr.

Rekening houdend met de vermoedelijke datum van Jakobs' marteldood (ca. 44 n. Chr.) en de overtocht van zeven dagen, klopt de tijdberekening niet.

Jacobus zou volgens het verhaal in Spanje begraven zijn en... vergeten.

De ontdekking van het graf

De eerste geschriften over de ontdekking van het graf van Jacobus dateren van 1077.

In de 9de eeuw leefde in de buurt van Iria Flavia (het huidige Padrón) de monnik Pelagius.

Rond 810 - 813 kreeg de monnik visioenen over het graf van Jacobus. Samen met bisschop Theodomir ging hij op zoek naar het graf. Ze werden begeleid door een heel bijzondere ster die hen de weg wees.

Ze vonden een graf, waarin drie kisten rustten: Jacobus en zijn twee leerlingen Athanasius en Theodorus.

Al zeer vlug kwam er een stroom bedevaarders op gang. De "ontdekking" van het apostelgraf moet ook worden gezien tegen de achtergrond van de Moorse bezetting. De Moren waren in 711 Spanje binnengevallen en hadden het op korte tijd vrijwel geheel bezet. Wanneer Koning Ramiro in Clavijo een overwinning behaalt op de Moren is het hek helemaal van de dam. De mensen hadden immers Sint-Jakob zien tussenkomen, gezeten op een wit paard, de Moren neersabelend. Een nieuwe legende was geboren: Jacobus, Matamoros (Morendoder).

de klassieke Camino Frances naar Santiago de Compostela.

In het kleine Franse middeleeuwse stadje St Jean Pied de Port aan de voet van de Pyreneeën begint Europa's oudste en meest bekende lange afstandspad de Camino Frances. Deze St Jacobsroute genoemd, naar het land van oorsprong waar van oudsher het merendeel van de pelgrims op deze route vandaan kwamen is nog steeds de populairste van alle routes naar Santiago de Compostela.. Vandaag treft u St Jean wandelaars en fietsers uit de zeven windstreken die zich klaar maken voor de lange tocht over de camino Frances naar Santiago de Compostela. Hoog in de Pyreneeën wandelt u via de beroemde Roelands pas Spanje binnen. de Camino Frances daalt af naar de groene met wijngaarden bedekte heuvels van de Navarra en de Rioja. We vervolgen onze tocht langs de Camino Frances en passeren verschillende oude vestingstadjes strategisch gelegen boven op de heuvels die de St jacobsroute beschermden. In de middeleeuwse steden zoals Estella en Santo Domingo de la Calzada met hun prachtige pleinen en kathedralen kunt u genieten van de fantastische keuken van de Rioja. Via een netwerk van zandpaden en oude weggetjes wandelen we steeds verder naar het westen tussen de glooiende akkers en wijngaarden. Met Burgos in zicht worden de velden langzaam geler en de paden roder. Burgos is met zijn prachtig bewaarde oude centrum, statige monumenten en schitterende gotische kathedraal terecht een van de parels aan de kroon van Spanje. Als we het imposante Burgos achter ons laten trekt de Camino Frances het land van de Meseta binnen, de droge hoogvlakte die het hart van Castillie vormt. Hier reiken de graanvelden en paden eindeloos tot de horizon. We wandelen westwaarts in de schaduw van het Cantabrisch gebergte waarvan de pieken in de verte zichtbaar zijn. In deze dun bevolkte streek duikt hier en daar een klein dorpje als een fata morgana op uit het eindeloze landschap. We weten dat we het eind van de meseta bereikt hebben als de vegetatie langzaam terug groener wordt en de koninklijke stad Leon in zicht komt.

Leon heeft met zijn combinatie van brede art deco wandelboulevards en middeleeuws centrum voor ieder wat wils en faalt er nimmer in zijn bezoekers te verleiden. Na Leon begint de Camino Frances aan een klim door de groene uitlopers van het Cantabrisch gebergte naar de historische stad Astorga, ooit de Romeinse hoofdstad van de gelijknamige provincie is het nu eerder een slaperig stadje bekend voor zijn Gaudi paleis en chocola. U zet uw pelgrimstocht verder en naarmate u steeds hoger komt in de met heide en struikgewas begroeide heuvels worden de uitzichten op dit stuk van de St Jacobsroute steeds weidser. Op een van de hoogste punten van de Camino Frances komt u langs het Cruz de Fer, het ijzeren kruis waar pelgrims al sinds mensenheugenis een steen achterlaten die ze van thuis tot hier hebben megedragen. Het is een oeroud symbool voor het achterlaten van hun zorgen. U daalt nu langzaam af naar Ponferrada waar de machtige kruisvaarders burcht getuigt van de strategische positie van deze stad als toegangspoort naar Galicië. Hierna strekken de groene met kastanje bossen bedekte heuvels van Galicië zich voor u uit. Een wirwar van schaduwrijke bospaden en een aantal stevige klimmetjes brengen u naar het oeroude Keltische dorpje O'Cebreiro gelegen op de top van een berg met prachtige uitzichten over het Galicisch landschap. Via diepe beboste valleien en pittoreske natuurstenen dorpjes bereikt u uiteindelijk de top van de Monte Gozo en ziet u voor het eerst de torens van Santiago de Compostela in de verte, uw eindbestemming. Deze klassieke St Jacobsroute die dwars door het noorden van Spanje leidt, weet met zijn grote diversiteit aan landschappen, uitgebreide geschiedenis en culturele hoogtepunten een ieder te bekoren. U zult nog vaak met veel plezier terugdenken aan deze magische pelgrimstocht.

Voordat je naar Spanje vertrekt om de pelgrimstocht de Camino te gaan lopen kun je een pelgrimspas aanvragen in Nederland. Met deze stempelkaart kun je onderweg goedkoop overnachten en eten.

Als de Refugio's vol zijn of als je iets comfortabeler wilt slapen zul je naar een hostel of hotel moeten.

Als je een pelgrim bent en beschikt over een pelgrimspas, de zogenaamde "Credencial del Peregrino", kun je onderweg goedkoop overnachten en eten in zogenaamde Refugio's. Je hebt het pelgrimspas ook nodig als je na afloop van de tocht in Santiago de Compostella een oorkonde wilt.

Je kunt het pelgrimspas voor je tocht aanvragen bij het Informatiecentrum van het Genootschap van Sint Jacob in Utrecht. Je kunt het online aanvragen of de pas afhalen in het centrum in Utrecht.

Als je in Santiago de Compostella de oorkonde gekregen hebt kun je die na terugkomst opsturen naar het Genootschap van Sint Jacob. Je wordt dan geregistreerd en je krijgt het recht een Jacobspeld te mogen kopen.

De Jacobsspeld is een verzilverde speld met de afbeelding van een jacobsschelp die je als referspeld kunt gebruiken.

Adres: het Informatiecentrum van het Genootschap van Sint Jacob
Janskerkhof 28a, 3512 BN Utrecht, tel.. +31(0)30-231.5391,

Website: [het Genootschap van Sint Jacob](#)

Traditioneel zijn er een aantal plaatsen waar je de tocht kunt beginnen.

1. Je woonplaats.
2. In Frankrijk in de steden Tours, Vézelay, Le Puy-en-Velay of Arles.
3. Vanaf de Pyreneeën vanuit plaatsen als Saint-Jean-Pied-de-Port in Frankrijk of Roncesvalles en Jaca in Spanje.

4. Vanuit een stad in Spanje op één van de verschillende aanlooproutes. Zie kaart.

Oorspronkelijk liep de middeleeuwse route van de Pyreneeën langs steden als Pamplona, Estella, Logroño, Burgos, León, Astorga en Ponferrada. Deze route heet tegenwoordig Camino Francés. Er zijn in de loop van de eeuwen echter meerdere routes ontstaan.

In Spanje kun je via verschillende routes lopen of fietsen en je mag overal op de route beginnen.

Je hebt de Camino de Santiago volbracht als je de laatste 100 km tot de kathedraal in Santiago de Compostella gelopen hebt of de laatste 200 km gefietst. Het maakt dus niet uit of je eerder op de tocht meer kilometers gelopen of gefietst hebt.

Je kunt de oorkonde met je volle stempelkaart afhalen bij Oficina de Acogido del Peregrino, Rúa del Villar no.1, vlakbij Plaza de la Quintana en de kathedraal in Santiago de Compostella.

Bij het afhalen van je oorkonde word je gevraagd of je de tocht gelopen hebt om spirituele, culturele, sportieve of andere redenen. Als je zoveel kilometers gelopen hebt zonder iets 'spiritueels' ervaren te hebben dan kun je dat netjes melden en dan zul je waarschijnlijk een getuigschrift krijgen in plaats van een oorkonde

Als je een oorkonde wilt van de tocht moet je voldoende stempels verzameld hebben op je stempelkaart (pelgrimspas).

Langs alle routes kun je met een pelgrimspas (stempelkaart) goedkoop overnachten en soms ook eten.

Overnachten tijdens de Camino de Santiago

Tijdens je tocht kun je goedkoop overnachten op campings, budget hotels en hostels. Als je beschikt over een pelgrimspas kun je ook overnachten in zogenaamde Refugio's. Een Refugio is een soort hostel dat opgezet is om pelgrims te ondersteunen. Als je een pelgrimspas hebt kun je in een Refugio op een slaapzaal overnachten. In een Refugio is vaak een keukentje.

Soms mag je in een Refugio betalen wat je wilt, soms wordt er een bedrag van minder dan € 10,- per overnachting gevraagd. Je hebt wel een lakenzak of een slaapzak en een pan nodig als je in een Refugio wilt overnachten en eten. Soms is er bij een Refugio ook een restaurant waar je heel goedkoop kunt eten.

In de Refugio's kun je een stempel krijgen voor je pelgrimspas. Deze stempels heb je nodig als je de oorkonde wilt afhalen bij de kathedraal in Santiago de Compostella.

Rituelen onderweg

1. Vlakbij de plaats Rabanal del Camino staat een groot ijzeren kruis, Cruz de Ferro, omringt door een reusachtige stapel steentjes. Al eeuwen lang nemen pelgrims een steentje van huis mee om die hier neer te leggen. Het steentje dat je achterlaat staat voor een probleem dat je hier dus kunt deponeren.

2. Het symbool van Sint Jacobus is de Jacobsschelp. Veel pelgrims dragen een ketting van Jacobschelpen en op de wegwijzers prijkt een schelp als symbool van de route.

3. *De laatste overnachting voordat je Santiago binnenloopt doe je in het complex van Monte de Gozo. Op deze berg heb je een mooi uitzicht op Santiago de Compostella. Er zijn in het complex meer dan 1000 slaapplekken dus een rustige nacht zal het niet worden. Probeer echter in de ochtend Santiago de Compostella binnen te lopen. Dan zijn er nog niet zoveel toeristen.*
4. *Kaap Finisterre is het meest westelijke punt van Europa. Hier verbranden pelgrims de laatste jaren hun schoenen en kleding. Kaap Finisterre was al een pelgrimsoord voor Santiago de Compostella.*

ROGER FIGO ROGER FIGO

ROGER FIGO ROGER FIGO